

1698.

1^a, b^b = Coccejus, Henricus : De armis illicito-
2 exempl. -

2^a, b^c = Coccejus, Henricus : De foeminarum seqüistro.
3 exempl. 1709. 1717 & 1742.

3^a, b^b = Coccejus, Henricus : De potestate statuum
imperii circa dignitatem.

4^a, b^b = Coccejus, Henricus : De directa probatōne
negativā. 2 exempl 1698 & 1736.

5^a, b^b = Rhodius, Michael : De porta libra. 2 exempl.
2 exempl. 1698 & 1756

6. Schatzl, Petrus : Recitatione dictali .

7. Vehr, Henricus : De fermentatione casei in sangu-
ne omnino existente

8. Vetus, transversus: De lacte ac laesa spiritus
mundi formis in cerebro generatione

J. Willerberg Samuel Fredericus: De jure respillo-
mann.

DISPUTAT. IN LIBRIS P. BERNARDI
S. J. ET S. C. M. DE CHAMONIX.
ACADEMIAE PARISIENSIS
HENRICO COCCHEJO,
IO. G. DE TRIBUS,
ACADEMIAE PARISIENSIS
FORMA CONVENTUO ET IURIDICO
TRIBUNALIS MILITARIS
PARISIENSIS
ACADEMIAE
DOCTOR. H. COCCHEJO DEFENSORANDO.
G. CORGIUS
PARISIENSIS
ACADEMIAE PARISIENSIS
TERRITORIALIS LIBERIS CONSTITUTORUM.

1698/2a 16000. 3

Q. D. B. V.
DISSERTATIO JURIDICA INAUGURALIS,

De

FOEMINARUM SEQVESTRO,

Quam
DIVINA FAVENTE GRATIA,
Ex Decreto & Auctoritate

MAGNIFICI JCTORUM ORDINIS

In Illustri Academia Viadrina,

P R A E S I D E
DECANO SPECTABILI

DN. HENRICO COCCEJO,

JCrto Celeber. Augusti atque Potentiss. Electoris Brand.

Consiliario Splendidissimo, Facultatis Juridicae Ordinario

Gravissimo, & Professore Primario Dignissimo;

Antea Summi Consilii Status Electoralis Palatini, & Collegii Re-
visorii Assessore, in Alma Heidelbergensi Decretalium, Pandectar.

& Juris Gentium Profess. Publ. Ordinario Meritissimo.

DOMINO MOECENATE ET PROMOTORE

suo summe devene rando,

P R O L I C E N T I A

SUMMOS IN UTROq; JURE HONORES, AC PRIV. DOCTOR.

ritè consequendi,

Publica & Solenni Disquisitioni submittit,

IN AUDITORIO JCTORUM,

CONRADUS BUCHIUS, Francof. Marchicus,

d. ii. April. Anno Christi 1698. horis ante & pomeridianis.

Denuo recusa, Anno 1709.

Augusti atque Potentissimi
Novemviri Brandenburg:

Ministris Status Intimis Eminentissimis,

VIRIS

Per-Illustribus, Generosissimis, atque
Excellentissimis,

**DN. PAULO
DE FUCHS,**

Rerum Feudalium atque Ecclesiasticarum

Præsidi Gravissimo,

Hereditario Domino, in Malcho / Heinersdorff / &c.

ET

**DN. JOHANNI
FRIDER. DERHETZ,**

Hereditario Domino, in Großbähnitz / Selbelang / &c.

*Dominis Suis Benignissimis,
Patronis Optimis Maximis.*

ILLUSTRISSIMI DOMINI,

Ircumspiciendi mihi, di-
uque ac multum cogi-
tanti, quos potissimum
Disputationi meæ PA-
TRONOS eligerem, à quorum ve-
nerabili Nomine & præsidium, &
splendorem exspectare posset, fixum
tandem deliberatumque fuit, Vobis,
DOMINI, eandem humillimè con-
secrare. Meritò quidem vereor, ne,
vel arrogantiæ nimiaæ, vel temerita-
tis quoque, vel utriusque notam in-

][2

curre-

currere videar, quod sanctiora Vesta
negotia interpellare, Vobisque
Reipubl. unicè natis, atque à tanto
tempore publica tantum rerum mo-
menta, gravissimaque Maximorum
Principum negotia versantibus, le-
vidense hoc, tenebrisque magis
quam tantorum Heroum manibus
dignum, Academicum munus of-
ferre sustineo. Ast, erigit me, ve-
niamque sperare jubet, si quid desi-
gno, propensissimus ille Vester in
literas affectus, atque inusitatus pla-
nè in omnes bonarum artium culto-
res favor. Neque enim Vos, DO-
MINI BENIGNISSIMI, quod in Viris
erudi-

eruditis nonnemo taxavit, ut, cum
ingenio plurimum valeant, comi ra-
ro alloquio sint, & in sapientiae studi-
os obvia voluntate, in Vobis desi-
derari patimini, sed quamvis, præ-
terquam quod in tam sublimi atque
excelso loco positi estis, admiranda,
etiam ad invidiam usque doctrina
rerumque experientia polleatis, in-
credibili nihilominus benevolentia
& humanitate cunctos, qui optimis
literis operam navant, complectimi-
ni, ut, quibus Vos adeundi copia da-
tur, mirificam gratiam Vestram ma-
gnopere extollant, unoq; omnes ore
deprædicent. Accedit illa merito-

rum Vestrorum magnitudo, quibus
non Patriæ modo, sed & tot gentium
commodis tam feliciter Vos impen-
ditis, ut *Illustrium Nominum Vestro-*
rum gloria aucta, in Vesti venera-
tionem trahatis omnes, quibus tan-
ta virtutem exempla in Vobis cole-
re contingit. Quis igitur mihi vi-
tio vertet, quod inter humillimos
cultores Vestros gradu & censu ple-
risque impar, licet reverentia atque
devotissimo cultu vix ulli secundus,
eò laborum, quò & ipse Gratiæ Ve-
stræ tam late patentis, & ad omnes
bonos diffusæ, aliquos fructus perci-
pere queam. Accipere itaque quod
humil-

humillima mente etiam atque etiam
expeto, MOECENATES MA-
XIMI, Disputationem hanc Inau-
guralem, tanquam pignus pectoris
mei *Splendidissimis Nominibus Ve-*
stris unicè dicati, vultu hilari atque
sereno, meque, ac conatus omnes
meos, mea denique studia, summo
& exoptatissimo Patrocinio Vestro
quam commendatisima habete.
Summum, quod eminentissima po-
testate terris præest, Numen, Vos,
ILLUSTRISSIMI DOMINI, cum
UNIVERSIS ILLUSTRIBUS FAMILIIS VE-
STRIS, sospites, fortes, ac hilares, re-
busque optimis & felicissimis perpe-

tuo

Corporatione Principis Elector. Anhalt.

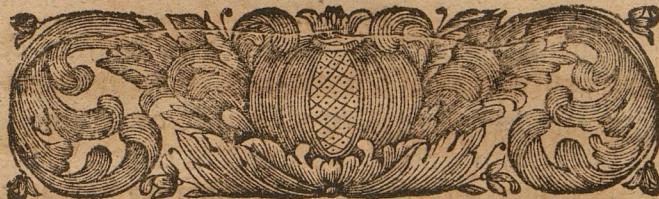
tuos florentes, quam diutissime servet,
saluberrimisque Consiliis Vestris for-
tunatissimos largiatur successus, quo
illa, uti usq; huc, ita in posterum quo-
que vergant in POTENTISSIMÆ
DOMUS BRANDENBURGICÆ
splendorem ac incrementum, Ejus
Sceptro subiectorum populorum
commodum & emolumentum: Illu-
strium deniq; Nominum Vestrorum
immortale æternumq; decus ac glo-
riam. Ita precatur,

V O B I S
ILLUSTRISSIMI DOMINI

Devotus

Conradus Buchius, Francof. March.

674.

PRÆFATIO.

Nter actus hominum beneficos cum obligatione mutua conjunctos, qui tendunt ad aliorum utilitatem, Depositum contractum merito numeramus, quo alteri rei custodiam committimus, vicariamque operam & fidei præstationem in re recepta desideramus, §. 3.
Inst. qu. m. re contr. obligat. l. 1. pr. depos. Grot.
de J. B. & P. lib. 2. cap. 12. §. 1. & 13. Pufendorff.
de J. N. & Gent. lib. 5. cap. 4. §. 7. quando scilicet
vel ob absentiam, minorem securitatem, vel imminens incendi, tumultus, ruinæ, naufragii periculum

A

riculum

2 PRÆFATIO.

riculum, vel ob litem motam ea excludimur; &
si in ullo, certe in hoc contractu bona fides exu-
berare debet, l. 31. ff. depos. l. pen. C. eod. diciturque
quibusdam actio inde descendens fiduciae judici-
um, quod ob dolum damnato infamia irrogatur,
l. 1. ff. de his qui not. infam. Franc. Connarus Com-
mentar. jur. Civ. lib. 7. cap. 4. Cic. de Offic. lib. 3.

ibique Rachel. pag. 501. n. 2. Præter res vero etiam
iphas personas utriusque sexus tanquam objecta
Depositum admittit; l. 1. §. 5. l. 7. ff. depos. l. 61. §.

5. de Furt. in quibus txx. de Servis depositis agitur,
§ in l. 3. §. Julianus 4. de Lib. exhib. § duc.
liberi sequestrantur, cum de iis ducendis interdicto
agitur. Quod Canones ad Virginem elocandam
ac uxorem produxerunt. cap. 14. de Sponsal. c. 8.

cap. 13. in fin. de Restit. spoliat. cap. 14. de Probat.
Et cum de hac materia æque plene, ac de rerum
sequestratione, quantum meminimus, Doctores
non egerint, in præsens placuit, personarum, &
quidem fœminæ sequestrum, Inauguralis the-
matis loco, in medium proponere, & hujus ju-
ra examinare. Sunt quidem multi, qui tales
non agnoscent, inter quos etiam est Knipschild.

d. Con-

P R A E F A T I O N E.

d. Contract. Exerc. 4. quæst. 12. Verum, cum
juris auctoritate foeminarum depositum detur,
d. l. 3. §. fin. ibi: Fœminam interim apud ma-
trem-familias deponi, Prætor jubet: junct. txx.
jam alleg. & depositum proprie sit in sequestre,
l. 6. ff. depos. hoc vero lis mota constituat; nemo
non videt, similis fœminæ, de qua lis movetur,
ejusque custodia tertio commendatur, sequestra-
tionem, haud invita jurisprudentia, recte dici,
uti etiam usus forensis,

*Quem penes arbitrium est & vis, & norma
loquendi,*

Doctorumque auctoritas idem confirmat, uti
ex hac Disceptatione apparebit. Ut vero ea-
dem eò felicius & exactius procedat, Divinum
Numen enixissime sollicitamus, quo nobis gra-
tia sua adistere, & exoptatum finem clementis-
sime largiri velit.

CAPUT I.

*De**Definitione Nominali & Reali
& Differentia.*

§. I.

Uamvis enodatio vocabulorum otiosa videri poscit, & vanam redolere solertiam, cum non tam verba tenere, L. 17. ff. de LL. quam sententiam amplecti oporteat: L. 3. §. 9. de adim. vel. transf. Leg. L. 10. de confirm. tut. L. 3. C. de Liber. præter. Attamen, cum Ulpianus, nomen rei propositæ, licet sit manifestissimum, haud negligendum esse, putet, in L. 1 §. 11. de Ventr. infpic. atque è re esse judicet, prius, quam ad rem deveniamus, pauca de significatione vocum referre, L. 1. ff. de Reb. cred. cum vocabula non solum sint rerum notæ, arg. L. 7. de Suppell. Leg. Gell. N. A. lib. 13. c. 10. sed & genuinus eorum sensus res, tanquam in picta tabula oculis subjiciat, Cubach. in Brocard. c. 20. Everhard. in Topic. ab Etymolog. Rosbach. pr. civ. tb. 71. n. 1. eo, quod origine ac usu, suam nanciscantur potestatem; nec mihi integrum esse censeo, hac in parte, deficere. Quo magis vero obviae sunt Inscriptionis nostræ Voces, eo rectius, prolixa earum explicatione, supercedere potero.

§. II. FOEMINAM omnium hujus sexus nominum latissimæ significationis, cum & brutis plantisque tribuatur, alii à fœtu, quem maximam partem conficit, alii à temine, parte loxarum inferiori, Valla Lib. 4. elegant.

6. 37.

De Fæminarum Sequestro.

5

c. 37. quod in Venerem, cuius sedem in femoribus credunt, magis propendent fæminæ, derivant; hinc à diversa originatione, dispar, ratione orthographiæ, scribendi ratio deducitur.

§. III. Mulieris vocabulum, in genere, synonimum est, mulieres enim omnes dicuntur, quæcunque sexus toemini sunt, L. 25. §. 9. de aur. arg. mund. L. 14. §. 7. de Ædil. Edit. in qua lege generalem & specialem significatiōnem JCtus conjunxit, tali loquendi genere usus, quod Græcis ὄξυμωχον audit, sed specialius hoc ab illo differt, & strictrior ejus est significatio. Communissime quidem, usu tamen classicorum & melioris ævi scriptorum, denotat omnem eam, quæ amplius non est virgo, & virum passa est, Cicer. pro Muren. L. II. n. 5. de contract. emt. L. 11. §. 5. de act. emt. L. 38. §. 5. de paen. modo uxorem L. 39. §. 1. de legat. 3. L. 72. de jur. dot. L. 9. §. 1. de Minor. L. 93. §. 1. de Leg. 3. unde Cicero irrisus, quod sexagenarius, Virginem Popiliam duxisset, referente F. Quintiliano Instit. lib. 6. cap. 3. dixit: Cras mulier erit. Magnificus Dn. D. Petr. Schultz/ in Disputat. de Fæmina Mercatrice cap. 1. §. 2. modo pueram, L. 81. §. 1. eod. modo virginem viripotentem, si nempe de sexu ejusque substantia & facultate queritur, mulieris appellatione, tanquam sub genere suo continetur, L. 15. pr. de V. S. Dn. Schultz d. L. §. 3. in tantum, ut, et si ratione qualitatis, tanquam specificè differentiæ multum mulier & virgo differunt, L. 15. de Manumiss. vind. paria inter eas plerumque maneant jura, nisi subjectum vel circumstantia aliud suadeant, ut si quis injuriandi animo, virginem quandam vocaverit mulierem, actioni injuriarum locus erit, arg. L. 15. §. 15. de Injur. ibique Br. & gl. non ob vocis proprietatem, sed

animi malitiam. Gœdd. ad d. L. 13. num. 7. & 13. Mulierem vero à molitie dictam esse, auctoritate Ambrosii confirmatur in cap. 18. cap. 32. quæst. 7. ibi: *Sciat virum*, ab Ambrosio appellatum non sexu, sed animi virtute: Mulierem quoque nominatam sentiat, non sexu corporis: sed molitie mentis. Cui consonat Lucius Cælius à Patria Firmianus, ab lactea eloquentia, Laetantius dictus de Opificio Dei L. 12. circ. f. Plus, inquit, roboris maribus attributum est, quo facilius ad patientiam jugi maritalis foeminae cogerentur. Vir itaque nominatus est, quod major in eo vis est, quam in foemina, & hinc virtus nomen accipit. Item Mulier (ut Varro interpretatur) à molitie est dicta, immutata & detracta litera, velut mollior, conf. Tiraquell. de LL. Connub. gl. 1. part. 1. num. 55. Wibel. de Contract. Mulier, c. 1. 18. 19. 20. Et hoc ipsum eleganti, ut solet, ingenii lusu, expresit Owenus Lib. 1. epigr. 70.

Dicta fuit mulier quasi mollior; est tamen Eva,

Non de carne sui sumta, sed offe Viri

Hinc Veteres soliti fuerunt, quoties aliquam, tanquam mollem & effeminatam, carperent, foemino, eum, vocabulo, irrisioñis causa, appellare. Alciat. Lib. 2. Parerg. c. 48. Germanice talis dicitur: ein weibischer Kerl / eine feige Memme. Sic etiam, Mulieris nomen, intercontumeliosi suisle, & insignis infamia, atque adeo, synonyma exstitisse, Mulierem & Impudicam, ex Taubman. in Plaut. ambitr. att. 2. Sc. 2. v. 182. refert Dn. Schulthei in saepius alleg. Disp. cap. 1. §. 1.

§. IV. Quod vero ad usum horum vocabulorum in arte juris attinet, Decus illud Patriæ nostræ simile que totius Marchiæ Frideric. Pruckmann. in Proem. ad

De Faminarum Sequestro.

7

ad L. 9. de Stat. bom. num. 4. & seqq. de illo notat, Statutum loquens de muliere raro vel nunquam fere ad quaslibet, mulierum species trahi, sed vel ad maritatum tantum, vel duntaxat è diverso ad non maritatum tantum referri. Et ea propter, haud absque mysterio, tum Papinianum, in *d. l. 9.* tum Ulpianum, in *L. 2. ff. de R. 7.* regulam tradere cupientes, non mulieris termino; sed fœminarum vocabulo, uti voluisse, quo nimur ostenderent, harum, similium Legum dispositionem, omnibus, cujuscunque speciei essent, fœminis, intrepide applicandam.

§. V. Alterum, thematis nostri, vocabulum, est, *SEQUESTRATIO*, seu, inde quod originem trahit, sequestrum. Sequester autem, is, apud quem plures, eandem rem de qua controversia est, deposuerunt, dictus ad eo, quod occurrenti & quasi sequenti eos, qui contendunt, committitur, *L. 11. de V. S.* quasi ipse Sequester sequatur eos, qui de re litigant, paratus eam restituere illi, cui ex lege depositi ipsam restituere oportet. Et hoc alii referunt nomen obsoletum *sequus* h. e. alias, & ab hoc descendere volunt nostrum vocabulum, unde & reliqua, *Secus* h. e. aliter, *secus sequior*, minus principalis, secundarius, à *secundus*, quod ad eodem fonte, h. e. alter à primo, itemque *sequor*, alter sum à præente. Sequester itaque, vi vocis, est alias, *medius* & *tertius*, cui, res controversa in deposito collocata, & res in medio locari *Jure* dicitur, *L. 2. in fin. C. Theod. d. lib. curs. & L. fin. in fin. C. quid ad libert. provoc. non lic. Dn. Schilter. Exercit. ad Pand. 28. §. 71. Voss. *Etymolog. voc. Secus.**

§. VI. Ipsum vero depositum, rei litigiosæ, Sequestrum dicitur, *L. fin. C. quib. ad libert. procl. non lic. L. s. C. quer.*

C. quor. appell non recip. & sequestre, L. 6. L. 33. ff. Depos. item Sequestratio, in Rubr. & L. i. C. de Probib. Sequ. Pecun. L. 20. §. f. C. de Agric. & censit Quamvis hæc duo differre videantur, tanquam jus & factum, ita, ut Sequestrum sit juris, Sequestratio vero facti, usus tamen ea confundit. Knipschild. de Contract. Exercit. 16. thes. 33. Goedd. in Rubric. de Sequestr. poss. num. 3. Wesenbec. Consil. 7. per tot. Et Sequestratio interdum significat etiam Scripturam, quæ de Sequestratione confici solet. Hotoman. in Lexic. voc. Sequestratio.

§. VII. Est vero sc̄eminarum sequestratio Actus, quo ex conventione partium litigantium, vel ex judicis officio sc̄emina alicui fideliter custodienda committitur, ut, lite finita, victori restituatur.

§. VIII. Hinc duplex resultat Sequestratio, quarum prima est voluntaria, sive conventionalis, ex isto partium arbitrio procedens; altera necessaria sive judicialis, quæ, jussu judicis, invitatis etiam partibus, fit.

CAPUT II.

De Virginum & Viduarum Se- questro.

§. I.

CUM in recta Liberorum Educatione, non tantum familiarum, sed potissimum ipsarum Reputationalium salus versetur; multum interest, ubi & à quo quis educetur? Hinc, nec Jurisprudentia Nostra hoc caput intactum reliquit, studium que

De Faminarum Sequestro.

9

que liberōs educandi, commendatisimum sibi habuit, l. 2. de donat. inter. Virg. & Uxor. Ibiue Mornac. t. t. ff. & C. ubi pup. educ. l. mor. deb. prudentisque judicis arbitro, hujus determinationem commisit, adeo, ut etiam parentum ratio non semper habeatur, hanc enim negligentes, parentum nomine indigni censentur, add. Ann. Robertus rer. Judic. lib. I. c. 8. & 9. Hoc enim natura docet, absque praeceptore, ut natī curae sint genitoribus, ipsorum saluti diuturnitati qui prop̄sidentibus. Hujus itaque neglectus naturales protectores in hostium traducit ordinem, patrem matremque accusatores e patronis faciens, ut qui soli servare debuerant, prodant etiam. Philo Judaeus de Temulentia fol. 241. conf. Eichel. de Iure nat. int. par. & liber. part. 1. tb. 28. Et in hoc, inquit Bald. lib. 5. consil. 487. Judex debet esse severus, nec moveri matris lacrymis, vel tutorum blanditiis, sed solius vitæ meritis. Hinc, lite, eo nomine, orta, & si de liberis ducendis agatur, donec terminetur, si paris litigantes sunt conditionis, sequestrationis remedium adhiberi solet, vel, ut dicitur in l. 3. § fin. de liber. exhib. & ducend. fœminam, prætextatum, eumque, qui proxime prætextati ætatem accedit, interim apud matrem familias, notæ auctoritatis fœminam, deponi prætor jubet. conf. Jacob. Gothofredus in Comment. ad l. un. C. Theod. de prohib. sequestr. pecun. pag. m. 217. Mornac. ad d. l. pag. m. 378. Cujac. lib. 28. q. 9. Papin. in lib. 5. §. 1. Ut legat. s. fidei commiss. serv. causa. p. 736. lit. D. In dicta l. 3. §. 4. de liberis ducendis agitur, & decisum si is, qui se patrem dicit, auctoritatis, prudentiae, fidei exploratae esset, usque in diem li-

B

tis

tis impuberem apud se habiturum, is vero qui controversiam facit, humilis, calumniator, notæ nequitia, repræsentandam, i. e. non differentiam esse cognitionem. Item, si is, qui impuberem negat in aliena potestate esse vir omnibus modis probatus, tutor vel testamento, vel à prætore datus, pupillum, quem in diem litis apud se habuit, tueretur, is vero qui se patrem dicit, suspectus, est quasi calumniator, differri litem non oportere, ne per collusionem aut imperitiam contendentium, aut alienæ potestati paterfamilias, aut filius alienus patrifamiliae loco restituatur.

§. II. Ipse quidem Goedd. ad tit. d. *Sequestr. possess.*
& fruct. c. 2. n. 5. pag. 299. Sequestrationem in hac L. non admittit, verbumque *deponi* impropriè accipi statuit, & licet locus hic, de Sequestre, intelligendus esset, cum tamen de filio familias & filiafamilias agat, quos pater potestatis suæ jure exhiberi sibi desiderat, non probaret, cujusque hominis liberi sequestrum fieri posse, sed tantum istius hominis, cuius esset causa ex jure Quiritium vindicandi, ut quemadmodum non aliter, quam cum causæ adjectione, filiusfamilias Quiritium jure vindicari potest l. 1. §. 2. ff. de R. V. ita quoque non aliter quam cum causæ potestatis patriæ adjectione sequestrari posset; Et tandem concludit, hanc sequestrationem esse impropriam, & ad arresto non differre, sed unum idemque esse afferit. Verum etsi in hominis plane liberi nec in alterius potestate constituti sequestro improprietas vocis admittenda sit, nihil tamen Goeddeum adjuvat asserta identitas sequestrationis & arresti, quæ maxi-

684.

De Faminarum Sequeſtro.

ii

maxime inter se differunt, & hoc non jure Romano, sed usu introductum est Mev. d. arreſt. c. i. n. 6.14. & ſeqq. Quis itaque JConsultum Romanum, hoc respexiſte & voluiſte afferet? aut ſine expreſſa lege idem in remediis poffessoriis, ac in Rei vindicatione ſtatuiſſe dicet? Quid? quod textus non de jure partium, ſed prætoris potestate & jufu diſponat.

§. III. Miſſo hoc Jur. Civil. textu, progrediemur ad Jus Canonico, quod ad virgines elocandas & ipſas uxores ſequestrum produxit, Wilſenb. ad Cod. d. probib. pec. ſequestr. & initium facimus ad illis, quarum parentes ſunt adhuc in vivis, quorum conſensus in terris Evangelicorum in ſponsaliibus indifferenter ſine patriæ potestatis reſpectu requiriſtur. Magnificus Dn. Præſes in Hypomnem. Institut. ib. i. tit. 10. §. 8. & ſine vitio nullitatis abeſſe non po- teſt, huic facit Serenissimi Electoris Brandenburgi Domini nostri Clementissimi Noviſima Conſtitu- tio von Verlobniß und Ehesachen. §. 7. cujus verba ſunt haec: Hingegen verbieten wir Kraft dieses nochmals. (nam eadem prohibito jam facta fuit ſeculo præterito, Anno 1537. ad Elect. Joh. Georgio in Ordinatione Conſistoriali. Tit. 95.) Daß ſich keine Kinder/ Söhne Töchter / ohne Unterscheid ihres Alters/ Condition und Standes / ohne Vorwissen und Einwilligung ihrer Eltern / als des Vatens/der Mutter und da die nicht mehr verhanden/ des Groß-Vaters und der Groß-Mutter/ und nach diesem die Vormün- der/ (jedoch/ ſo ſinn ſie rechmäßige Ursachen in calu- diſſensuſ have verloben ſollen/ und wann gleich ſol-

B 2

ches

ches geschehen / sol doch solches Verlobniss / ungeachtet / ob dasselbe in anderer Leute / als Gezeugen Beza-
senn geschehen / und die Partheyen einander Mahl-
schäke / Ringe / Geld und dergleichen darauff gege-
ben / oder sonst dieselben mit hochbetheurlichen
Worten und Schreiben / oder auch wol gar durch
eidliche Verpflichtung abgehandelt / und Pacta doca-
lia auffgerichtet worden / für heimlich gehalten und
in unserm Consistorio vor unfrästig und unbündig
erkant / die Personen auch in unsern Landen nicht ge-
trauet werden.

S. IV. Quid si jam ratione consensus requi-
siti lis oriretur, & hoc sine justa causa denegato, cau-
sa ad Consistorium esset devoluta, quæritur num in-
terim, donec decidatur, filia sequestrari possit? R.
Omnino; Nam penes parentem hoc casu relinqui
non debet, ne nimis forte aut verberibus, ut fidem
fortassis datam retractet, dissensumque declarat, adi-
gatur: multo minus autem penes procuni, aut ip-
sius consanguineos, ne, si libero aditu gaudeat, furo-
re amoris percitus, ejus corpori vel pudicitiae vim
inserat, pollicitationibusque persuadeat, ut promis-
sioni semel factæ stet. Struv. in Decis. Sabbatb. cap. 6.
Decis. 27. Ritzelius in *Synopsi matrimoniali.* 3. theor.
20. lit. F. Neque huic sententia obstat, quod nuptiæ,
sive parentum consensu contractæ sint ipso jure
nullæ. pr. I. de nupt. ergo etiam sponsalia; uti poste-
rius membrum ex novissima Constitutione hujus
Electoratus von Verlobnissen. S. preced. probatum
dedimus, proinde etiam Sequestratio cessare debet.
Nam R. presupponi, quod Sponsa sit nubilis ætatis
cui

De Fœminarum Sequestro.

13

eui pater etiam invitus conditionem querere tene-
tur; autb. Sed Si post; ibi: sine consensu tuo, marito
se, libero tamen, copulaverit, C. de Inoffic Testam. l.
10. ff. de Rit. nupt. adeo ut si pater differat matri-
monium liberorum, liberi vel eorum loco cognati
petere possint a judge, ut patrem compellat in ma-
trimonium collocare liberos & filiae dotem congru-
am constituisse Brunneman. ad d. l. 19. de R. N. n. 1.
Præfertim, si Sponsalia prætentibus consanguineis,
absente licet patre, publice fuerint celebrata, pro-
cuseque prætendat, patrem indebit matrimonium.
filiae prohibere, forte, ut bona ejus materna satis ampla
retinere possit, Pater contra affirmet, se justas
dissentendi causas allaturum; Sic enim causæ cogni-
tio & juris pröcessus necessario requiritur, ac pro-
inde, ne cuiquam fraus, fiat, Sequestrationis renedio
valde opus est. Andr. Cludius de jure Sequestrationis
Cap. V. & ex eo, suppresso tamen nomine Auctoris,
Joh. Volck. Bechman in Disput. de Sequestris & Se-
questrationibus cap. 3. §. 17. Sic Panormitanus ad cap. 14.
de sponsal. notat, quod, quando puella contraxit clam
parentibus, judex ad petitionem Sponsi, eam de po-
testate parentum surripere debeat & collocare ean-
dem in aliqua honesta domo, puta, in monasterio
monialium, ut in cap. penult. X. de Probat. vel apud hone-
stos consanguineos pueræ. In genere tamen sciendu-
m, semper apud medios & non suspectos collocan-
dam pueram, alias enim mandatum de re laxando in
Camera impetrari potest; prout quendam contra
Noricum Magistratum mandatum de re laxando se-
questrata Sponsa suo tempore impetrasse, scribit Ru-
land:

land. de Commissar. lib. 4. cap. 4. n. 16. Ita Cludius d. l.
memorat, lite de matrimonio inter H. G. civem,
Wismariensem & J. R. Hamburgensem, orta, in
Consistorio Rostochiensi pronunciatum, ne puella,
usque ad causæ decisionem, penes sacerdotem se-
questraretur. Simili modo aliquando decretum fuit
in causa virginis cuiusdam, cui nomen Gertrudis e-
rat, eo, quod procus prætenderet, Patrem, filiæ
jam natu grandi vero cælibatus inique extorto, fal-
tem spe hæreditatis ipsius captandæ honestam con-
ditionem nupiarum oblatam recusare; test. NICOL.
REUSNERO lib. 1. Decis. 3. Et quamvis utroque casu
contra decretam Sequestrationem appellatio inter-
posita fuerit, utrinque tamen eadem rejecta fuit.
Clud. d.l. Hahn. ad Wesenbec. tit. depos. ad verbum:
apud Sequestrum pag. 469. Reusnerus c. l. hisce ver-
bis; Das eingewanter appellatione ungeachtet bey
dem den 22. Martii des verschienen 89. Jahres / der
decernirten Sequestration halber gegebenen Beschei-
de allenthalben verbleibet und beflagter (abduxerat
nempe Sponsus pendente appellatione ex domo pa-
tris absentis clam virginem, & apud materteram su-
am occultaverat) nochmahl den Abscheid zu pari-
ren / und Euer Tochter bey Eurem Pfarrherrn se-
questers Weise einzustellen schuldig &c. Conf. Coth-
man. lib. 1. Respons. 1. a num. 434. Henr. Lind. de Se-
questrationibus cap. 2. tb. II.

§. V. Sequitur casus, quando parentes fili-
am minis inducere volunt, ad contrahendum vel
non contrahendum matrimonium; tunc enim judex
tam ex officio, quam ad implorationem Sponsi pro-
videre

videre debet, ut, donec de principali causa cognitum fuerit, puella in loco tuto constituantur, ubi libere animi sui sententiam exprimere possit, ne alias per timorem dicat, sibi placere, quod odit, & sequatur exitus, qui de invitis solet nuptiis provenire, prout sonant verba cap. 14. de Sponsal. vid. c. Hortamur 3. q. 9.
c. Sive 33. q. 2. Gail. 2. O. 45. n. 7. Wibelius de contract.
Mulier p. 41. Dn. Petr. Müllerus ad Struv. S. 3. C. Ex. 21.
opb. 50. lit. I. Colerus de process. Executio. p. 1. c. 2. n. 140.
seqq. Vincentius Carocius de Sequestro. p. 1. quest. 1 pag.
520. Matrimonia enim debent esse libera, text. in L.
134. in f. pr. ff. de V. O. neque liberam facultatem con-
trahendi matrimonii transferri ad necessitatem o-
portet L. 14. C. de nupt. Et ubi non est consensus u-
triusque, ibi non est conjugium, etiam si pater &
mater hoc voluerint & fecerint c. un. causa 30. quest. 2.
Hinc, quamvis consensus parentum ad nuptias ne-
cessario requiratur, pr. 7. de nupt. cogere tamen li-
beros ad matrimonium iucundum parentes neque-
unt. L. 12. C. de nupt. L. 13. & L. 21. ff. eod. Quandoqui-
dem autem metus regulariter non præsumitur L. 2.
C. de bis que vi met. causa. multo minus à parentibus,
qui plerumque optimum consilium pro liberis capi-
unt, L. 22. §. f. ad L. Jul. de adult., ideo allegantie-
um onus probandi incumbit, Dd. in L. 13. C. de
transact. probari autem conjecturis ac indicis po-
test. Cladius d. cap. V. Bechman. d. L. §. 7. Quæ
autem & quales conjecturæ esse debeant, judicis ar-
bitrio relinquitur. Quod si minæ aut verbera præ-
cesserunt à patre contra filiam, etiamsi consentiat,
præsumitur metu consensisse L. 7. C. de bis q. & vi met.
causa.

causa. Minæ enim possunt metum incutere, præfertim si minas denuntians solitus fuerit execui. Brunnenman. ad d. l. Unde ad tollendam metus præsumptionem Dd. suadent, ut præsentiam consanguineorum & amicorum adhibeant, quia sic metus præsumptio cessare videtur, per l. 31. C. de transact. Schneidewin. ad §. quadruplici l. de action. n. 46. nec est, quod obstarre existimes l. 21. §. ult. ff. quod nec *causa*, ubi coacta etiam voluntas pro voluntate habetur: Vere enim pro voluntate habetur; Metus namque tollit quidem facultatem agendi, non vero voluntatem, quin imo potius hanc auget. Magnificus Dn. Praes, in Colleg. Mss. ad Lauterbach. tit. Quod met. *causa* sed coacta voluntas non sufficit in Matrimonio, in quo omnino libera & spontanea esse, ac plena securitate gaudere debet. d. c. 14. X. de Sponsal. Carpzov. in Iurispr. Cons. lib. 2. Definit. 26. n. 14. cef-santibus autem minis, sola reverentia matrimonium non impedit. Cladius d. l. Reverentialis enim metus non est injustus, & qui vitium negotio asserat, sed magis laudandus, qui ita paret, per text. in c. veniens 15. de Sponsal. ex quo infert Panormit. n. 5. valere matrimonium, si filius ob reverentiam patris, ne ejus indignationem incurrat, ducat puellam in uxorem. Gail. lib. 2. O. 147. n. 17. Secus est, si metus sit talis, qui posit asserre cruciatum corporis. Idem d. l. 2. O. 39. n. 22. qui asserit n. 8. etiam in muliere talem metum intervenire debere, n. 9. tamen in interpretatione justi metus discrimin faciendum esse vult inter Virum & mulierem, minoremque metum in foemina ob sexus fragilitatem, quam in Viro admitti.

§. VI.

de Fæminarum Sequestro.

17

§. VI. Eodem fere recidit casus ille, Si virgo parentibus orbata cuidam juveni matrimonium promisit, sed postea, ad matrimonium agenti, objicit exceptionem metus, quasi ab ipso metu quodam compulsa, consenserit, sic enim, ut pudicitia ejus interea, donec metus probatus fuerit, extra periculum sit, pariter honestarum matronarum custodiæ committi debet. Kitzel. in *Synops. Matrim. cap. 10. Theor. 13. lit. g.* Hincque facti speciei, ea, quæ modo dicta sunt, maximam partem applicari possunt, quare à multis Dd. hi casus conjunguntur: non addimus, quod purget metum. Sponsæ à proco incussum subsequens aliquis actus, ex quo libera voluntas & consensus argui potest, uti frequens atque familiare colloquium, osculatio, &c. Brunnenm. ad l. 2. C. de bis, qua vi met. num. 4, quod si vero, statim post minas aut verbera in ipsa desponsatione, Sponsus Sponsam virginem osculatus est, ob id, metus non presumitur purgatus, & causa metus adhuc durante, durat etiam ipse metus. Gail. lib. 2. Obs. 93. n. 30. Brunnenm. d. l. n. 7.

§. VII. Nunc paucis videbimus, quando Sequestratio locum sibi vindicet in iis foeminis, quæ parentum potestati amplius haud subiectæ, vel proprio lubitū vivunt, uti viduæ, vel à tutorē aut curatore reguntur, nempe illæ, quæ adhuc minores existunt. Et sic queritur, quando duo ambiunt viduam vel puellam, & uterque sibi matrimonium promissum esse affirmat, nec constat, quis præferendus, metus autem subest, ne alteruter, sponsalia forsan clandestina copula carnali corroboraturus, Sponsam, seu sponsalio tractatu & sermone, seu etiam violentia, ad e-

C

am

am adigat, quid faciendum sit? Resp. Hic iudex *Ecclesiasticus* potest & debet copula intercedere, viduamque sive puellam, donec lis finiatur, in loco tuto constituere, *Cap. 14. de Sponsal. C. tenor. 10. in fin. & ibi Gl. in verb. accedit, de Sentent. & re judic. conf. C. accepisti.*
2. & C. Tua Fraternitas 4. X. de Sponsal. duor. domin. Card. Tusch. Pract. Conclus. jur. tom. VII. lit. S. Conclus. 202. n. 17.
Magnificus Dn. Stryk. de Confinatione. cap. 6. tb. 5. p. 39. in fin. Emanuel Gonzalez Tellez. in Comment. ad d. cap. 14. X. de Sponsal. Petr. Francisc. de Tonduti Sanlegerii, Quæst. & Resolut. benefic. cap. 55. n. 6. Natta, Consil. 250. n. 9. pudicitiaeque conservandæ ergo, monasterio vel parrocho, vel honestæ matronæ, committere: Grævæus lib. 1. Concl. 112. confid. 1. n. 3. dummodo sit probabilis timor alicujus violentiæ, qui per præsumtivas probationes, etiam imperfectas, & quæ singulæ, ac perse non sufficiunt, docetur. Dn. Stryk. de Concursio Sponsaliorum cap. 3. num. 14. Quandoquidem enim res, per contradictionem litigiosa facta, ad unum ex litigatoribus transferri non debet, l. ult. C. de Litigios. multo minus copulatio fieri potest. d. c. tenor. & ibi gl. in d. verb. accedit. Non frustra autem casum dedimus, de hujusmodi personis, quæ parentes non habent; quia puella alias parenti potius relinquenda & causa legitime discutienda, quam tertio cuidam committenda est, nisi vis & metus, aliave justa causa adsit. Joh. Carol. Mævius de Jure Sequestrationis §. 19. Constituta porro scemina in loco tuto, examinanda est a iudice, cuinam ex illis duobus prius fidem dererit, factaque illius declaratione, non statim illi viro tradenda est, tametsi velit, sed concedendum est alteri

692.

alteri colliganti tempus probandi, prius sibi fidem datam esse, & juxta illius probationem, causa decidenda est, fœmina interim ibidem permanente. Dn. Stryk. d. cap. 3. n. 15. In præsenti autem casu nostro, non tantum Sequestrationem jure fieri posse, verum etiam in facti contingentia eam decretam fuisse, tradit Gail. lib. 1. Obs. 112. n. 15. & 16. exhibens simul præjudicium Camerale, (quod ante eum Raphael Seilerus, licet ab ipso non citatus, lib. 1. præjudiciorum Camera Imperialis. fol. 204. in fin. notavit, prout scribit Baumann. de Sequestris cap. 3. pag. 18.) hisce verbis: In Sachen &c. ist erkennet/ daß gemeldte Sabina / bey einer ehrlichen/nahmhafften und ansehnlichen Frauen / deren sich beyde Theil in Zeit vier Wochen/ dem Nechsten vergleichen sollen;) sequestri seyn und bey derselben bis zu Aufführung fürgenommener Rechtserstigung/ehrlich erzogen/ auch ohne alles Urigwohn und gefährlichen Zugang vertraut/ und enthalten werden soll/ und da sich die Partheyen der Frauen halber in gemeldter Zeit nicht können vergleichen/ daß alsdann M. Bischoff/die gedachte Sabina/obberührter massen/ zu einer ehrlichen/ nahmhafften Frauen/ also/ wie gemeldt/vertraulich zu enthalten/ versehen und verordnen / der halben auch Mandat und Sequester erkent seyn sollen. Quod ipsum prædicium, typis exscriptum reperire licet apud Joh. Christoph. de Uffenbach. de judic. Imp. Aul. cap. 15. Subject. 7. fol. 225. cui subiect: Dergleichen verschiedene Exempel auch hier zu Frankfurt pasaret zu seyn / man sich erinnert. Quin Carpzovius vult etiam, quando unus puellam vel viduam ambit, actione de promisso matrimonio in-

tentata, Reuni, ne lite pendente cum alia persona matrimonium ineat, cautione ab ipso præstanta adigi, ream vero fœminam certo manlionis loco apud amicos detineri & alimentari posse. *Jurispr. Consist. lib. 3. def. 32. n. 1.* Hocque ipsum confirmat sententia Consistorii Supremi in causa Melchior à H. Klägern an einem/ contra Jungfrauen Brigitten / Wolffs ab E. nach- gelassene Tochter / und derselben Vormunden / andern Theils / d. 28. Novembr. Ao. 1615. lata, quam ibidem n. 16. referr, & ita habet: Demnach auf sonderbare Churfürstl. Sächs. Befehlich/ auch gestern und heut gepflogener Verhör- und Handlung nach entstandener ätlicher Vergleichung iest alsobalden ein Urtheil publiciret werden sollen / die Partheyen aber / ob sie hierzwischen nochmals zu Verhütung weitläufigen Processe verglichen werden möchte / mit der Publication auf zwey Monat innen zu halten/ und beklagte „Jungfrau bey Frauen Annen/Nicolaus von E. Wit- tichen/ bis zu der Sachen Erörterung/ umb billige „Erstattung/ mit Unterhalt zu versorgen/ ihnen belie- „ben lassen; Als/ &c.

§. VIII. Restant aliqui adhuc casus, ratione puellarum, quæ sub tutela sunt, ubi ad sequestrum devenire licet. Sic, si tutor puellam impuberem juveni desponsavit, jus petendi non habet, ut apud se alatur, Aymon Cravetta, *tom. 1. consil. 190.* quia puella ex sponsalibus per tutorem contractis, nequam est ligata, sed quando ad adultam statem per- venit, resiliere potest. *cap. 1. & 6. de Despons. impuber. cap. 14. de Resist. Spoliat.* Ast si penes tutorem staret, sponsus ipsius pudicitiae facili negotio insidiari posset, & eam

694.

eam, antequam perveniret ad nubilem ætatem, de facto deflorare, vel attentare, cap. 3 & fin. de Spons. (quod metuitur, arg. 1. Si vero 12. §. Si adolescens 11. ff. mandat.) adeoque per indirectum impedire, ne puberis ætatis facta, a Sponsalibus resilire queat. Proinde, puella non debet apud Tutorem ali; l. p. in fin. ubi pupillus educ. sed potius ex judicis arbitrio sequestrari. Paulus de Castro Conf. 127. n. 3. Sicut enim in præteritum tutor se male gesit erga puellam, inducendo eam ad immaturum conjugium cum juvene, cuius imposterum forte paenitere possit, ita in futurum præsumendum est facturus esse, arg. 1. 5. §. 6. de Re milit. ac, cum ad contrahenda sponsalia, in ætate tenerissima pupillam adegerit, credendus est, eandem coactus esse, ut, ut accedente ætate, in illis sponsalibus perleveret, & vel invita matrimonium ineat. Nec obstat, quod judex non debet aliquid arbitrari, quando ipsa puella nihil instat. Nam Resp. Judex ex officio debet de ejusmodi causa cognoscere, quia potest ex officio removere tutorem suspectum l. Tutor. 3. §. præterea. 4. ff. de Suspect. tutor. Si itaque in totum auferre potest administrationem ex officio, multo magis, pendente lite, cui puella jungenda sit, poterit ex officio puellam sequestrare. Cravetta d. Conf. 190. cont. Arnoldus de Reyerger in Thesauro Juris, Tom. 2. voc. Sequestratio. n. 24. Et pariter sequestrum puellæ peti potest, si tutor nimis festinanter eam nuptui tradere velit; aut inæquale illi matrimonium procurrare. Petr. Fr. de Tonduti Sanlegerii d. c. 55. Ques. & Resolut. benefic. num. 4. Equidem, tutorum consensus ad nuptias pupillarum requiri

quiri non videtur, quia causa, propter quas parentum consensus necessario intervenire debet, in tuto-
re cessant, nempe honor & reverentia, quam parentibus liberi debent, quodque illi ex pietate pater-
na, quam nullus affectus vincit, optima consilia
pro liberis capere intelliguntur; & demum, ne
ipsis invitis agnoscatur haeres. Carpzov. *Jurispru-*
dent. Consist. lib. 2. tit. 2. defin. 46. num. 7. & 13. At-
tamen, præterquam quod pietas & honestas sua-
det, ad nuptias expetere atque impetrare tutorum
consensum, idem quoque in Marchia præcise requi-
ritur. *Ordin. Consist. March. tit. 33. & 59.* *Novissimaque*
constitutio Bon Verlobnus und Ehe Sachen. §. 7. ubi
sub voce 'Vormunder etiam Curatores, uti plerum-
que, intelliguntur. Dn. Stryk. ad Brunnenm. *J.*
Eccles. Lib. 2. cap. 16. §. 12. verb. que parentis consensu de-
betuta. Neque obstat ratio, quam Cœppen. *lib. 1. O.*
31. n. 17. ex Panormitano & Felino *ad tit. de Sponsal.*
affert, quare statuta civitatum, quod adolescens vel
puella absque consentiu Curatorum matrimonium
contrahere nequeat, non valeant, quia scil. veniant
contra libertatem matrimonii. Nam, sententia
eius de vitalium statutorum in medio relicta, ad
cætera R. de tutoribus & curatoribus *d. §. 7.* ita-
habetur: jedoch sofern sie rechtmäßige Ursachen / in
casu dissealus, haben: proindeque ipsorum consensus
ad id tantum desideratur, ut libertatem effrenem re-
stringant, non vero, ut debitam impedian. Quam-
obrem, si auctoritate sua abutantur, nuptiasque sine
causa, maturent, Sequestri remedium arripere, inte-
grum est. *Vincentius Carocius de Sequestro p. 1. quest.*
i. pag.

I. pap. 526. Offert se hic elegans quæstio: Si patre defuncto, & constituto filiaë tutore, is non consentiat matri, filiam elocanti, ut puta, si Mater nobili, tutor vero blebejo eam dare velit, prout hujusmodi exemplum occurrit apud Livium Lib. 4. Decad. 1. quid juris hoc in casu sit? Rf. Severus & Antoninus Imp. rescriplerunt in L. 1. C. de nupt. cum de nuptiis pueræ queritur, nec inter tutorem & matrem de eligendo futuro marito convenit, arbitrium præsidis provinciæ necessarium est. Cui exakte respondet Rescriptum Imp. Honorii & Theodosii in l. 20. C. cod. Hinc in simili casu Consistorium supremum ad consultationem D. L. zu R. die 6. Septembris Ann. 1609. ita decrevit: Seyd ihr nach A. S. Absterben seiner Tochter M. E. nach deme sich die Mutter anderweit verehlichet/ zum Vormunden bestätigt worden/ Als nun eure Verpflegte einen Freyer bekommen/ sie auch anfänglichen gute Lust darzu getragen/ habt ihn in Ansehung seines Ehrlichen herkommens/ und das Er bey seinem Handwerk ein Weib wolle nehmen kan/ euer Vollwort darzu gegeben/ daß es also nur an dem öffentlichen Verlobniss gemangelt. Nach deme aber immittelst ein ander Freyer sich gefunden/ zu welchen die Mutter bessere Beliebung träget/ wird vorgedachte eure Verpflegte hierinnen stündig gemacht/ ob Sie diesfalls euren oder der Mutter Vorschlag folgen solle/ immassen denn von euch beyderseits Ursachen angeführt worden. Dafern ihr Euch nun deswegen nochmals nicht vergleichen könnet; so würde diese Sache an das Consistorium nicht unbillig gebracht und darinnen entschieden/ B. R. W. Carpz.

Carpz. *Jurispr. Consil. lib. 2. tit. 3. def. 48. in fin.* Quandoquidem autem hoc judicis arbitrium facile eludi posset, si puella vel penes matrem, vel tutorem moraretur; quia ita, sive illius, sive hujus voto, matrimonium impleret, inde recte ad sequestrum hoc casu contigimus. Cravetta de *Consil.* 190. Ultimo dubitari non debet, si puella afferat, tutorem vitæ suæ vel pudicitiae insidiari, eandem tutori haud relinquentiam, sed donec hoc probatum fuerit, eandem in loco tuto collocandam esse, cum ovis lupo concredi non debeat, prout sentit Bachovius ad *Treutl. Disp. 26. thes. 11. lit. F.* neque etiam tutor inauditus removendus sit, pro quo præsumtio militat, quod nihil contra commoda pupillæ moliri soleat, cum in locum parentis successerit, atque ad id constitutus sit, quo ipsam defendat, ac contra aliorum machinationes & insultus tueatur, siquidem à tuendo nomen, indeptus est.

§. IX. Antequam huic capiti 2. finem imponamus, breviter adjicere lubet, ad quæ nam judex, apud quem cognitio de sequestro virginum & viðuarum est, potissimum advertere debeat. Primo scilicet, si de matrimonio puellæ vel viduæ contendentes viri sint potentes, debet sumere summarias de fide matrimonii data informationes, rixas & querelas ex officio, quantum fieri potest, impedire, etiam indictis poenis. Deinde judex considereret oportet, quæ de causa & ad quem finem sequestrum fiat, si enim fiat simpliciter, ad explorandam sequestratæ voluntatem, facta exploratione, cessabit sequestratio; Si, ut puella

puella secura sit & immunis ab omni violentia; durabit sequestratio, quamdiu durabit occasio & timor violentiae: si denique ut sententiae proferendae executio non reddatur inutilis, durabit usque ad finem litis, & sententiae executionem. Ut post Gutier *de Matrimonio cap. 37. n. 2. 3. 4. & 5.* haec plenius deduxit Tondut Sanleger. *d. cap. 55. n. 15. & 19.* Ultimo advertendum est, posse judicem, si jura sint in ambiguo, puellam nondum nuptam parentibus committere, datis fide jussoribus idoneis: qua tamen in re judex circumspectus admodum esse debet, & advertere, utrum fidejussor sufficiat, ut per eum sententiae proferendae executio non reddatur elusoria, in primis vero id observare, quod juri convenit. Cravetta *d. Consil. 190. Conf.* Alexander Tartaganus Imolensis *lib. 5. Consil. 161. n. 10.* Lex enim committens quid arbitrio judicis, id facit, ut personis provideat, sicut Thyriaca contra venenum, prout habet Baldus *lib. 3. Consil. 145.*

CAP. III.

DE

Uxorium Sequestro.

§. I.

Quamprimum DEUS, condito mundo, hominem creavit, eique Eram vitæ sociam adjunxit, severè jussit, ut voluntas mulieris subjecta esset arbitrio viri, hicque illi dominaretur. *Gen. 3. 16. conf. Epb. 5. 72.* Proinde fundamentum juris mariti in foeminam Grotius minus recte deducit

D

ex

ex sola consociatione; de J. B. & P. lib. 2. cap. 5. §. 8. n. 1. cum illud altius sane repetendum sit, videlicet ex jure divino & expressa ejus dispositione, Osiander ad b. l. p. m. 737. & 738. qua in pœne vicem fœminæ idem legitur injunctum. Pufendorf. de J. N. & G. lib. 6. cap. 1. §. 11. quanquam ipsa quoque ratione naturali prævaleat imperium viri. Quare nequaquam in discrimen & lubricum fortune arbitrium deduci, debet, prouti apud Sacas vir imperium a pugna aūspicari habebat necesse, nec mulier ante ad obsequium marito tenebatur, quam si virtute ejus vieta in certamine succubuisset, ceu ex Aeliano refert Arnæus de jure Connubiorum cap. 7. Sect. 1. n. 1. neque uxoribus cedi a maritis potest, daß die Frau den Huth haben solle / Dn. Elias August. Stryk. de Matrimonio ex ratione status cap. 2. §. 7. seqq. cum hujusmodi pactum si contra jus Divinum, Gentium, Civile, & Canonicum, uti eleganter demonstrat Dn. Petr. Müllerus de Friguscuso cap. 3. tb. 6. quamvis forsitan non sine ratione optandum foret; daß in manchem Lande des Ahasveri Ausschreiben renoviret würde / der gebote daß ein jeglicher Mann der Oberherr in seinem Hause wäre Eßber 1. 22. Schuppius in Regenten-Spiegel cap. 11. Siquidem non tantum historiæ testantur, fulle integras gentes ubi uxores viris suis imperarent, ceu videre est apud Pufendorf. d. 1. §. 9. Sed inter Christianos etiam exempla dantur imperii mulieribus, tam in personis illustribus, vid. Summe Reverendus Dn. Beermannus in Meditat. Politic. Diff. 6. §. 3. quam in primis in hominibus inferioribus, qui in tantum sœpe uxoribus parent, ut non dici possint.

Domini

Domini, non Superiores, non Mariti, non denique pares, sed potius famuli, non uxores, sed Dominas habentes. B. Jac. Müllerus *de Cornutis cap. 2. §. 4.* In quem censum referunt vulgo eos, qui, ut JCTi scribunt uxores suas Dominas vocantur; *l. 14. pr. de legat. 3. l. 19. §. 1. de annuis legat.* Verum, præterquam quod matronæ dicantur Dominae, non respectu maritorum, sed per se, Cujac. *lib. 3. observat. cap. 8. in f.* verba talia quoque ex urbanitate prolatæ nullum jus tribuunt, nec iste Dominatus debet esse ultra colum, pensum & fusum, uti loquitur Gail. *lib. 2. O. 144. n. 3.* Et quamvis dominium nonnunquam ab uxoribus occupetur, id tamen vel vi, vel clam, vel precario, quæ vitia possessionis sunt, *§. 6. l. de Interdict. tantum fit, soli autem mariti illud jure optimo exercent.* Dn. Bezman. *d. Diff. 6. §. 4.*

§. II. Hoc vero imperium quounque pateat, & an ad verbena etiam extendi queat, inter eruditos non satis convenit. In affirmativam propendet interpres Germanus, qui *de vs. 16. cap. 3. gen.* in editione de anno 1493. satis rigide expresit; hoc modo: *dat is / he stat diverdi heerschapen / &c.* Cui versioni magno numero subscribunt Dd. qui constanter statuunt, nequaquam marito adimendam esse potestatem uxorem castigandi, dummodo, castigationis fines non excedat. Carpz. *Jpr. Consil. lib. 2. def. 212. n. 1. & def. 222. pr.* Pruckner. *in manuali mille quest. illustr. Theolog. cent. 8. quest. ult.* ibique Phil. Müllerus *in not.* Tiraquellus *d. LL. Con-*
nub. pag. 1. gl. 1. n. 22. Brunnem. *de 7. Eccles. lib. 2. cap. 17.*
§. 31. in fin. Roland à Valle, *vol. 3. consil. 27. n. 13.* Quamvis autem Alexander Sperellus *in Deis. Fori Ecclesiastici*

stici P. 2. Decis. 139. temerarium esse dicat ab hac verisimia & frequentissima sententia recedere; quandoquidem quarundam seminarum malitia contumaciaque adeo effrenis est, ut verbis demulceri nequeat, uti ex Ledrero de *J. Bell. Privat. lib. 2. Cap. 4. §. 10.* vocet Magnif. Dn. Stryk. de *Foro Conscientia cap. 2. n. 79.* Nos tamen negativam probamus saltem inter honestiores. Siquidem etiam modica castigatio, quæ verberibus expeditur. (1.) ingenuæ, aequabili & amicabili conjugii Societati adversatur; et si enim uxori subdita sit, interim tamen socia est & adjutrix domesticæ administrationis, ideoque quodammodo par. Layman. in *theol. moral. lib. 5. tract. 10. p. 3. c. 2. n. 6.* (2.) Contra dignitatem conjugii est. (3.) A quadam amarulentia provenit. (4.) Affectum conjugalem perimit utrinque, tam in marito, dum uxorem trahat ut servam, siquidem verbera ab ingenuis aliena sunt. *I. 8. §. 2. C. de Repud.* quam in uxore, dum videt se contemni & abjecte haberi. Accedit (5.) quod experientia teste, hac ratione ad emendationem & pacem familie raro pervenitur. Et denique (6.)

nullum memorabile nomen

Fæminea in poena est, nec habet Victoria laudem.

Magnificus Dn. Beermannus in *Conf. Polit. p. 42. in f.* Amesius de *Conscientia & ejus jure vel casibus lib. 5. cap. 37. quæst. ult.* Brandmüller in *manuductione ad jus Canonicum & civile voc. uxor.* Neque refert et si uxori graviter deliquerit, quia castigatio, quam hujusmodi delictum postulat, judici relinquenda, cuius est juridicam & delicto condignam poenam inferre. Layman. d. 1.

§. III.

§. III. Quod si tamen Vir imperium sibi competens ad verbera extendat, uxor ad separationem thori agere non potest, imo ne cautionem quidem de non amplius offendendo patere Sperellus d. *Decis. 19.* Nisi verbera sint immoderata, atrocia & tanta, ut ex iis fœtua colligi posit, metuaturque major fœtua in futurum. Farinacius *Prax. Crimin. quest. 143.* n. 186. tunc enim uxor non tantum Separationem thori petere, Augustinus Barbosa *lib. 1. voto 9.* & ad cap. 8. X. de Restitut. Spoliat. Gonzalez Tellez ad d. cap. lit. b. Basilius Monnerus de Matrimonio cap. 13. n. 2. sed nonnunquam etiam propria autoritate a viro discedere potest, Gutierrez *Canon. quest. lib. 1. cap. 24.* Kitzel. in *Synopsi matrimoniali cap. 8. theorem. 6. lit. F.* Scil. si periculum in mora, vel non facilis sit ad judicem aditus. Sanches de matrimonio *lib. 10. Disp. 18.* Hocque casu viro non aliter restituitur, nisi recepta sufficienti cautione, quod illi non debeat aliquod malum inferre, cap. 8. X. de restit. Spoliis. ibique Panormitanus, Petrus de Ancharano & Franciscus Zabarella: quod si mulieri trepidanti sufficiens Securitas praestari non potest, non solum non debet ei restitui, sed ab eo potius amoveri, cap. 13. in f. X. eod. Berlich. p. 1. *Concl. 73. num. 112. in Edit. de anno 1670.* & curæ ac custodiæ probæ & honestæ existimationis fœminæ committi, Perez. ad tit. *cod. de prohib. seqv. pecun.* num. 4. Guido Fojanus de sequestratione *lib. 2. cap. 34.* Henr. Linck. de Sequestr. *cap. 2. tb. 1.* Cardinal de Luca in theatro veritatis & justit. pag. 2. matrimonio *Dist. II.* Corasius *Miscell. lib. 3. cap. 2. n. 10.* dum desævit hyems, & aquosum sidus Orion, ut interea animus mariti

D 3 peni-

penitus possit explorari, & requisita securitas eo facilius timidam ac trementem uxorem comitetur, Michael Havemann in *Gamalogia lib. 4. tit. 3. posit. 3.* Non vero Curatori, interim concredi debet uxor, ut Treutlerus censet, quod non solum in jure non est fundatum, sed potius textibus adductis expresse refragatur, Helfricus Ulricus Hunnius ad *Treutler. vol. 1. diff. 26. lib. 11. lit. f.* Neque tuto fieri potest, quia ejusmodi Sequester alterum in possessione posset turbare, & ipse fructus, pro quibus restituendis nulla cautio praestari valet, percipere. Bachov. ad *Eundem pag. m. 90.*

§. IV. Quoad primum hunc *Uxorium Sequestris* casum aliqua adhuc probe notanda, quæ brevitatis studio, quantum fieri poterit, contrahemus. Sic (1.) quamvis alias restitutio ante omnia facienda sit, adeoque maritus ceu spoliatus quasi possessione thori conjugalis etiam restituendus videatur, excipitur tamen casus, si conjux divertens opponit alterius saevitiam. *D. communiter.* Est tamen (2.) opus in continenti probari saevitiam, quo restitutio impediatur, sicut in *cap. 13. de Restit. Spoliat.* dicitur ad impediendam Conjugis Spoliati restitutionem allegatam. Confangvinitatem probari debere in *continenti.* *Sanches. d. lib. 10. Diff. 18.* Hocque fit per informationes summarias testium probantium saevitiam esse tantam, ut absque periculo & discrimine vita marito secure coabitare nequeat. Maritum quippe cum uxore in societate pessime se gerere, verberibus eandem crudeliter detractare, gladio aut pugione vulnus inferre voluisse, mortem ei minatum esse, Cludius

dius, d. cap. 5. & qui hujus vineta insigniter cædit. Bechmann. in d. Disp. tb. 19. Tondutus Sanlegerius Quæst. & Resol. Beneficial. cap. 55. n. 12. Quibus præstitis, si sufficientes judici videntur respectu subiecti metum patientis, tam quoad gravitatem mali, quod timetur, quam quoad probabilitatem & modum timendi, continuo inter loquendo pronunciat, Uxorem Sequeſrandam penes mulierem probam & honestam, interim, dum causa deciditur, præcipiendo Marito ipsiusque Parentibus, ne illi ullam injuriam vel molestiam inferant, sub poena excommunicationis, vel terræ pecuniae summæ, judicis arbitrio applicatae vel applicandæ. Gutierrez. d. lib. 1. cap. 24. Conf. Roland. a Valle Vol. 3. Consil. 27. n. 2. & 4. Nec (3.) quicquam refert, uxorem causam fævitiae præstissimè, ut si adulterium aliudve facinus admiserit, quapropter Vir infensus illi est, atque illa non audet ad illum, sibi eundem iterum conciliatura, redire. Farinacius d. l. n. 212. hoc enim casu non tenetur prius ipsi cohabitare, quam præstita in columitatis cautione, c. de Benedicto 5. causa 32. quæst. 1. & licet culpa præcedat, non tamen imputantur ea, quæ inde procedunt, arg. cap. 5. ibi: sua culpa suspensus, X. de Concess. præbend. ac constat ex l. 7. ff. quod merus causa. nil interesse, ut metus gravis sit, et si ex culpa metum passi oriatur; præteraque in cap. veniens X. de Sponsal. subveniunt metuenti, qui culpabilem causam dedit. Sanchez sape c. l. ubi simul ad leges obstantes respondet. Considerari (4.) non tantum debet fævitia præterita, sed & timor futuræ est probe advertendus, ut si inter Virum & Uxorem esset lis super majori parte bonorum,

norum, tunc ipsa personarum qualitate perspectu conjici probabiliter potest futura saevitia Gutierrez,
d. cap. 24. Sicut autem (5) Uxor viro non est restituenda, quando petit sibi caveri de non offendendo, ita e contrario restitutio Viro non denegatur, nec eadem uxor potest seorsim a viro habitare, quando vir talem cautionem cum effectu praestare paratus est. Farinacius d. quest. 143. n. 224. Magistratus quippe Ecclesiasticus antequam ad separationem conjugium seu ultimum pro evitandis litibus domesticis remedium descendat, omnia prius tentare debet, quibus reconciliatio obtineri potest, inter quae & medium cautionis a marito praestandae haud ultimum censetur, Carpzov. in Jpr. Consil. lib. 2. def. 218. ubi testatur in simili casu a Supremo Consistorio sequentem in modum pronunciatum fuisse: Das Klaegerin vor bestallter gnugsaamer caution, sie an ihrem Leib und Leben ferner nicht zu gefahren / ihr auch nothdurstigen Unterhalt zuverschaffen / beklagtem ihren Ehemanne wider ihren Willen bezyuwohnen nicht schuldig. Unde (6) emergit quaestio quanam sit idonea cautio? Resp. prout certa regula statui nequit, qualis saevitia requiratur ad hoc, ut dispositio, cap. 8. de Restit. Spol. locum inveniat; sed iudex arbitrari debet, an & quando sit tanta saevitia, ut non possit mulieri provideri remedio cautionis. Ziegler. ad Lancell. lib. 2. tit. 16. §. 18. Nævius de Jure Sequestrat. tb. 19. ita nec forma regula dari potest, quanam cautio pro idonea sit habenda, cum eadem quibusvis circumstantiis probe perpensis, pro ratione saevitiae, minarum & offensionis exigit debeat. Balodus

706

dus Consil. 176. n. 2. Cludius de Jure Sequestrationis cap 5.
 pag. 273. ibique citatus Parisius Consil. 54. vol. 4. aliquie.
 Hoc tamen certum, quod cautio de non offendendo
 necessario vel per pignora vel per fidejussores debeat
 præstari, Sanches d. Disp. 18. Farinac. de quaſt. 134.
 num. 213. Carpzov. d. l. Def. 219. arg. C. ex transmissa
 de Reſtit. Spoliat. ubi requiritur sufficiens cautio; non
 autem dicitur sufficiens cautio sine fidejussione vel
 pignoribus. *Gloss. in verb. Sufficienſi cautione.* ibique
 Dd. Sufficit tamen juratoria cautio, quando timor
 non est magnus, Farin. d. l. n. 214. vel si vir est homo
 discretus & emendatae vita, Baldus Vol. 1. consil. 176. n.
 2. vel quando fidejussores aut pignora haberi neque-
 unt. Berlich. P. 4. Concl. 22. n. 10. vel denique, si Uxor
 juramento mariti fidere velit. Carpz. d. Def. 219. num.
 1. Quando autem (7) maritus & crudelis est, & se-
 verus, ut iuste pejora timeat uxor, & periculum sit
 ne offendatur ab eodem, cautione non obſtantē, viro
 non est restituenda, qualemīcunque etiam cautionem
 præſtiterit, Barthol. Bertazzoliuſ Consultat. Decif. lib. 2.
 consil. 273. num. 2. ſiquidem alias cautio fragilis &
 periculosa res eſt. l. 66. §. 1. ad Sct. Trebell. Roland a Val-
 le Consil. 68. vol. 2. n. 24. nec malevolum propositum
 mutat. §. p. 1. de ſuſpect. tutor & l. 6. ff.
 cod. Regulariter autem (8) præſtita cautione de non
 offendendo Uxorem, Sequeſtrum ſolvitur, & conjuges
 ad cohabitandum adiguntur. Carpz. d. l. Df. 220. tali
 modo: *Die weil Beflagter die zuerkante Caution zur
 gnüge beſtellet so ist nunmehr ſein Ehweib/ihres an-
 dern fürwendens ungeachtet / Beflagtem hinwieder
 ehlich beyzuwohnhen ſchuldig; Indeſſen beharlicher*

E

Ber.

Verweigerung wird sie von der weltlichen Obrigkeit durch Zwangsmittel dazu nicht unbillig angehalten. Quæritur (9) an durante *sequestro uxoris* vir ei alimenta & sumptus litis præstare teneatur, Resp. Aff. Quia cum mulier bona sua viro in dodem dederit, nisi ab eo alimenta & sumptus consequeretur, Vir utique non sustinens onera matrimonii gratis frueretur fructibus dotis; Uxor vero per impotentiam deferere litem cogeretur ac indefessa & oppressa remaneret, quod omni a justitia abhorret. Nostra deinde sententia probatur etiam ex cap. II. X. de accusat. Ubi disponitur Monachos, Abbatem accusantes, expensas lite pendente ex bonis monasteriis consequi debere, addita ratione: quia propriam non habent; quam etiam ad favorem uxoris militare dicunt scribentes, prout notat Sperellus P. I. Decif. 138. Denique (10) Si maritus, immemor cautionis præstite, uxorem denuo male tractet, neque ad cautionem iterum admittitur, neque *Sequestrum* rursus decernitur, sed divortium temporale quoisque timor sævitiae desinat, maritus vero pena carceris vel religationis coerceri potest, de quo late Kitzelius d. I. tb. 6. lit. G.

§. V. Sed de hoc satis: pergimus ad alium casum notabilem æque ac frequentem. Scilicet, quando uxor allegat impotentiam Viri, hic vero eandem negat, quid juris sit, quæritur? Resp. Cum non satis decisum, cui parti hac in re credendum sit, hinc, ut neutri fiat injuria, pendente lite *Sequestrum* eligere uxoremque penes patrem vel aliam honestam personam collocare, consultum est. Tondut Sanlegerius Quæst. & Resol. Benef. cap. 79. num. 1. Tunc nempe, quando uxor

De Fœminarum Sequestro.

35

do uxor fuit ad domum mariti traducta , & cum eosimul vixit tam quoad habitationem , quam quo ad thorūm , per plures annos , sed tamen allegat , se adhuc virginem esse , simulque offert se inspectioni obstetricum vel peritarum fœminarum . Sic enim , quia uxor per plures annos commorata est cum marito , non potest propria auctoritate ab eo , recedere , sed maritus habet manus injectionem in personam ipsius , eamque fugientem capere & detinere potest . Tiraquellus *de LL. Connubial. p. 1. n. 40.* Neque tamen uxori suadendum est , ut interim penes maritum maneat , ob iurgia , lites & dissidia , quæ hoc casu nunquam non oriri , atque intercedere consuevere . Dn Müllerus *d. Diff. de Frigido cap. 3. tb. 10.* Minime vero ad *Sequestram* procedere licet , sed maritus in possessione uxoris potius manutendus est , quando in eo nullum ad est vitium visibile & manifestum , ut certum frigiditatis vel impotentiae impedimentum oculis corporeis cognosci non possit , ideo observanda est dispositio *cap. Laudabilem X. de Frigid. & Malef. vi* cuius separationem præcedere debet triennalis cohabitatio & experientia fieri . B. Brunnem . *de Jure Eccles. lib. 2. cap. 17.* §. 3. ibique Dn. Stryk . *ad §. 2. verb. immedicabile.* Layman *in Theol. moral. lib. 5. tract. 10. part. 4. cap. 11. n. 5.* Triennium vero experientiae non est numerandum a die , quo judex ipsis terminum assignavit ad talem experientiam faciendam , prout ex variis Rotarum Decisionibus aliisve Auctoribus ostendit Sanleger . *d. 1. n. 9.* Parili ratione uxor *sequestranda* haud est , quando mariti impotentia non est perpetua tua : quia potius judex tenetur conjuges hortari , ut prævia peccatorum

E 2

pœni-

poenitentia, & adhibitis remediis, negotium conjugale experiantur. Siquidem potest contingere, ut tale impedimentum non sit naturale, sed temporale, uti, quæ quorundam supersticio est, quam nos nunc in medio relinquimus, proveniens ex aliquo maleficio, vel fascinatione magica. Dn. Müllerus de *Annulo Pronubo*. *tb. ult.* v. gr. per ligulam, durch Nestel-Knäppfen / vel obserationem seræ, durch Schließung eines Schlosses / ante benedictionem ficerdotalem. Nævius de *juramento delato super causa famosa* cap. 3. §. 26. n. 53. quod sepe corrigi & curati successu temporis potest. Ziegler ad *Lancelot*. *lib. 2. tit. 12. §. 14.* Et solet nonnunquam multis, tam masculis, quam sceminiis, evenire, ut aliquo tempore generare & concipere non valeant, deinde vero generandi & concipiendi facultatem recipiant. Magnif. Dn. D. Ring. *P. 1. Progymna. m. 16. num. 60.* Prout autem ad probandam mariti potentiam, non sufficit sola virginitatis læsio, tanquam argumentum fallax, quia hæc etiam aliis modis fieri potest: I. G. Simon de *Impotentia conjugali* cap. 7. *tb. 4. num. 3.* ita e contrario ad probandam ejus impotentiam, non sufficit, quod uxor adhuc sit virgo. Sanlegerius, *d. l. num. 8.* Potest enim adesse impotentia, non absolute, & respectu omnium; sed tantum respectu certæ personæ. Laymann. *d. l. num. 3.* Judex itaque circumspœte hic agere debet, nec omnibus de frigiditate, & impotentia factis allegationibus promiscue fidem adhibere, Ziegler. *d. l. p. 44.* in primis autem sterilitatem ab impotentia probe discernere. Carpz. *lib. 2. df. 200. num. 3. & seqq.* Plura, qui desiderat, adeat laudatum Simonem *d. Tract. ibique magnō numero citatos Auctores.*

§. VI.

§. VI. Alius se jam offert casus, in quo *Sequestro*
 valde marito opus est. Scilicet, quando uxor ab eo
 adulterii accusatur; tunc enim, donec criminis con-
 victa fuerit, eadem in loco tuto debet poni atque se-
 curo. Sanlegerius *cap. 55. num. 11.* Penes maritum e-
 nim si maneret, & is forte cum ea collequeretur, ve-
 sceretur aut alias cum ea humaniter conversaretur,
 facile mulier causari posset, maritum injuriam sibi
 illacam remisisse; quod omnino factum intelligitur,
 si cum ea denuo conservaverit. Zcesius in *Comment.*
in Tit. de Injuriis, num. 27. Brunnemann. ad *L. 5. C. Fa-*
mil. Ercifund. num. 5. Mevius *P. 7. Dec. 163. n. 2. & 4.*
 Uxor autem pro arbitrio suo locum eligere haud potest
 ubi degere velit, siquidem in poenam, sedes manen-
 di illi assignari solet illic, ubi occasio peccandi ei-
 dem plane præscinditur. Sanleger. *d. num. 11.* Proinde
 haud incommodo in monasterio fæminarum as-
 servari potest mulier, quæ thorum maculasse credi-
 tur, usque dum lis fuerit finita, *arg. antb. sed bodie, C.*
ad L. Jud. de adult. Et quamvis Dd. nonnulli haud app-
 rovent custodiæ fæminæ adulteræ in monasterio,
 eo, quod facile Moniales ex corruptis moribus ejus &
 ipsæ corrumphi queant, *cap. 12. causa 28. quest. 1. cap. 5.*
causa 23. quest. 4. bene tamen hoc procedit in illis ci-
 vitatibus, in quibus sunt monasteria, ut ajunt, Con-
 vertitarum, sive mulierum male nuptarum, quibus
 non est novum audire adulteria, & in quibus quidem
 monasteriis, ut plurimum in honestæ mulieres de a-
 adulterio confessæ recluduntur, aut ad tempus, aut in
 perpetuum. Farinac. *quest. 141. n. 20.*

§. VII. Notabilem adhuc *sequestri* decreti casum

E 3 exhi-

exhibit nobis Clariſl. JC. Johannes Coraſius in Arreſto, ſive Placito Parlamenti Tholofani, interprete Hugo- ne Suræo. Nempe: in Diæceti regia, & Agro Artigatenſi Gasconia, juvenis quidam Martinus Guerra matrimonio ſibi junxerat Bertrandam Rolſiam, cumque ea novendecim circiter annos vixerat filiumque cui nomen Sanctio erat, ex eadem procreaverat. Poſthæc militatum abit, octoque annos abeſt, accedit in- terim prædictam Bertrandam Arnoldus quidam Tillius, ſequere ejus maritum Guerram eſte ſimulat; & quia in lineamentis faciei & reliquo corpore ſimilitudinis indicia ubique ſe proderent, ipſequere, utpote modo nominato Guerra in poſtremis bellis civilibus ſocio uſus, multa proferret, quibus memoriam præteritorum renovabat, effecit, ut pro tali agnoveretur & ab uxore Martini reciperetur. Qua etiam non modo triennium abuſus fuit integrum, ſed nefaria etiam coitione binos ex ea liberos uſcepit. Poſtea vero, ortis inter Martini avunculum Petrum Guerram & Pseudo- Maritum hunc, Arnoldum, controverſis, Petrus Guerra tallaciam detegit, & Bertrandæ persuasit, ut ne- gotium hoc ſerio uſciperet & perſequeretur; quæ etiam ſe deceptam præſentiens, & errorem ſuum agnoſcens, litem Pseudo Martino Guerræ intendit & querelam contra iſum iuſtituit: iuſtituta autem a ctio- ne, Parlamento Tholofano placuit, Bertrandam Rolſiam eſſe ſequelrandam: Hujus decreti iuſtitiam, cum iſpa per ſe ſatis pateat, prolixe examinare atq; demon- trare ſupervacaneum eſſe existimamus) cauſa hac diu multumque agitata, & tandem vero marito reverſo, dolus rei conuenti fuit detectus, Verus maritus rece- ptus, & reus conuentus Arnoldus Tillius capitali poena affectus.

de Fœminarum Sequestro.

39

affectus. Clodius d. cap. 5. p. 270. & seqq. Kitzelius in Synopf.
matrim. cap. 8. theor. 9. lit. D. Dn. Sam. Schelwig im Leis-
tern des Gewissens à pag. 40. usque ad 46.

§. VIII. Elegantissimus denique *Sequestri*: casus pro-
ponitur in L. 1. pr. ff. de *Inspic. Ventr.* Scil. quando mari-
tus prægnantem quidem mulierem dicit, uxor vero ne-
gat. Sic enim ex rescripto Divorum fatrum M. Antonini
& Veri, uxori custos apponi: ex mente vero Ulpiani eli-
gi deber, & quidem ab ipso Prætore, d. l. i. §. 6. honestis-
sime fœmine domus, in qua mulier veniat, ubi tres obste-
trices, si tot haberi possunt, Gothofredus hic, lit. m. pro-
batæ & artis & fidei, eam inspicere debent, & siquidem
vel omnes, vel duæ affirmaverint, prægnantem videri,
tunc mulieri persuadendum, ut custodem prompte admit-
tere ne renuat; quodsi enixa non fuerit, sciat maritus, ad
invidiam existimationemque pertinere, ut non immerito
possit videri, captasse hoc ad aliquam mulieris injuriam;
si autem omnes vel plures, non esse gravidam, dixerint,
nulla causa *cusplodiendi* erit. Huic d. l. i. Dispositioni
quodammodo respondet factum Henrici VI. Imperatoris,
qui, cum Constantiam, Siciliæ Regis filiam, prope quin-
quagenariam, thori sociam assumisset, eamque ex se gra-
vidam esse deprehenderet, simul vero suspicaretur, impe-
rio suo subjectos de legitimitate partus dubitatuos, eo,
quod partus quinquagenariæ mirabilis esset, & qui raro
contingeret, ceu statuit Saceratiss. noster Justinianus, in l. 12.
C. de legitimis heredib. Hinc noluit, ut in Regia enteretur,
sed Panormi *Secellum publicum* extrui curavit, ut ita pa-
lam & populo spectante, in eo pareret, enixa quoque fi-
lium Fridericum, qui postea Imperator factus II. dictus
fuit. Magnif. Dn. Ring. de Progymnas. 16. num. 58. & 59.
conf. Dn. de Ziegler. im täglichen Schauplatz der Zeit/
pag.

Principii. Octogenarii. ad. 1610. p. 130.

40 *Disputatio juridica de Fœminarum Sequestro.*

p. 130. Unde Status Angliae protestantes concludunt, Principem Walliaꝝ postremo natum, fuisse suppositum, vel saltem partum incerto patre natum, quia non secundum leges jure gentium in regiis familiis, ad securitatem legitimarum successionem, & declinandas suspicioneſ, quæ propter momentum regiae successionis contra tales fœminas prole mascula hactenus carentes existunt, sed contra modo per omnia suspecto editus est. Non debuit igitur Jacobus Ex Rex Magnæ Britanniæ permettere, ut Regina in secreto conclavi, sed potius, exemplo nostri Henrici VI. curare, ut in conspectu saltem eorum, quorum ratio-ne successionis intereat, eniteretur: siquidem, quando ex assertione Principis ipse principaliter sentit commodum & subditi incommodum, ipsi Principi non creditur. vid. das bedrengte Engelland. p. 46.

§. IX. Et sic finimus hoc exercitium, æque Benevoli Lectoris censura submissum; humillimas DEO Optimo Maximo agentes grates, quod huic labori nostro exoptatum largiri successum dignatus fuerit, eique porro studia, factaque nostra omnia serio commendantes.

Tantum..

Frankfurt a.d.O. Diss, 1698

f

ULB Halle
002 510 235

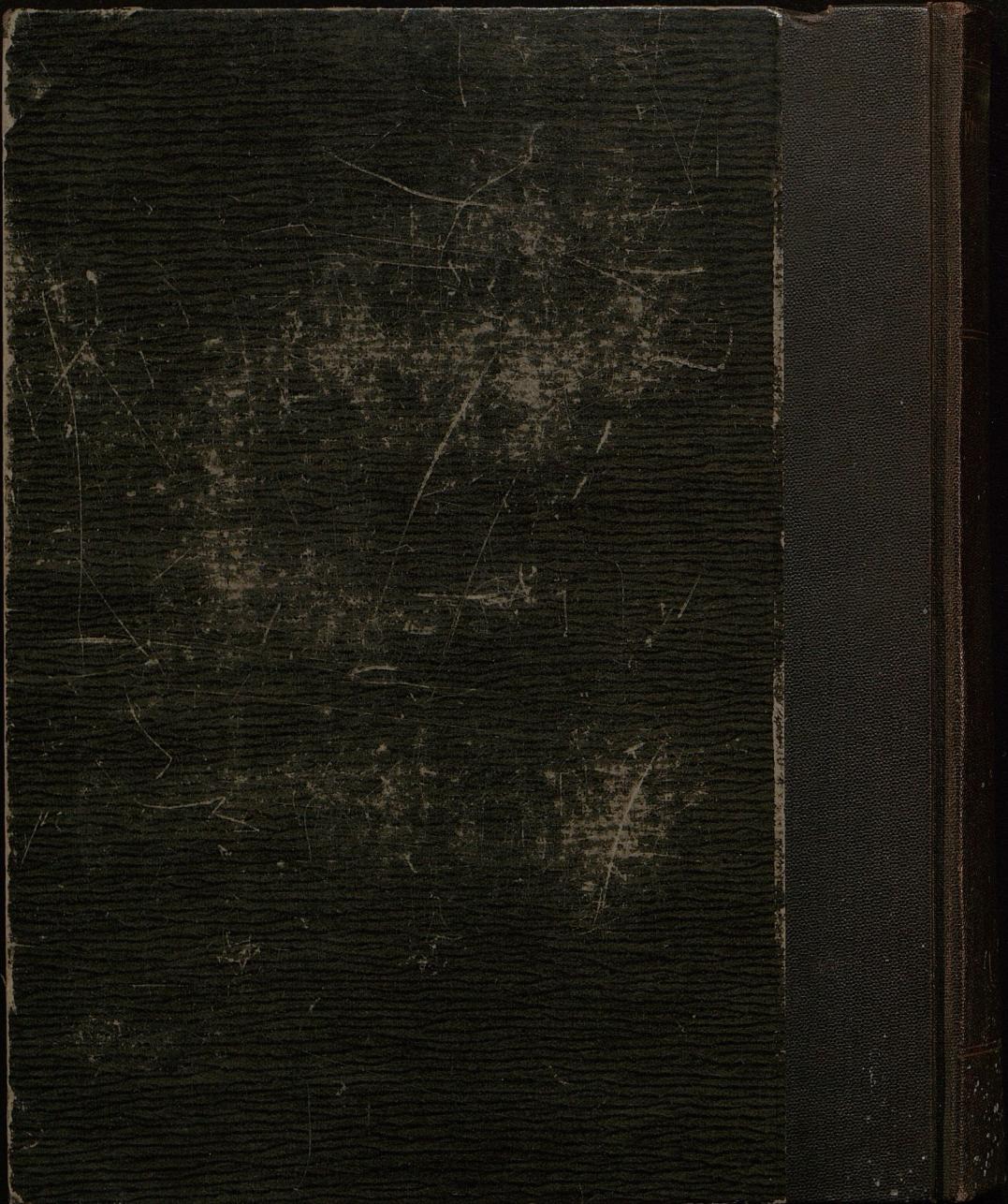
3

56.

KD7

DISSESSATIO JURIDICA INAUGURALIS,
De
FOEMINARUM
SEQVESTRO,
Quam
DIVINA FAVENTE GRATIA,
Ex Decreto & Auctoritate
MAGNIFICI JCTORUM ORDINIS
In Illustri Academia Viadrina,
PRAESIDE
DECANO SPECTABILI
DN. HENRICO COCCEJO,
JCTo Celeber. Augusti atque Potentiss. Electoris Brand.
Consiliario Splendidissimo, Facultatis Juridice Ordinario
Gravissimo, & Professore Primario Dignissimo;
Antea Summi Consilii Status Electoralis Palatini, & Collegii Re-
visorii Assessore, in Alma Heidelbergensi Decretalium, Pandectar.
& Juris Gentium Profess. Publ. Ordinario Meritissimo,
DOMINO MOECENATE ET PROMOTORE
suo summe devenerando,
PRO LICENTIA
SUMMOS IN UTROQ; JURE HONORES, AC PRIV. DOCTOR.
ritè consequendi,
Publicè & Solenni Disquisitioni submittit,
IN AUDITORIO JCTORUM,
CONRADUS BUCHIUS, Francof. Marchicus,
d. ii. April. Anno Christi 1698. horis ante & pomeridianis.

Denuo recusa, Anno 1709.